

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

21.10.2020

№ 38

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы

Зур Федоровка авыл жирлеге

**Башкарма комитетының персональ мәгълүматларны эшкәртү куркынычсызлығы
сәясәтен раслау турында**

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Зур Федоровка авыл жирлеге

Башкарма комитеты хезмәткәрләренең һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетына шикаять яки гариза белән мөрәҗәгать иткән гражданнарның шәхси мәгълүматларын жыю, эшкәртү һәм яклау тәртибен билгеләү максатларында, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Зур Федоровка авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетының шәхси мәгълүматларны эшкәртү куркынычсызлығы сәясәтен раслау турында 2008 ел, 31 декабрь, 927 нче каары
2. Әлеге каар Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Зур Федоровка авыл жирлеге уставында билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә һәм басылып чыгарга тиеш.
3. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотам.

Башкарма комитет житәкчесе

Р.М. Мотыгуллин

Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районның
Зур Федоровка авыл жирлеге муниципаль берәмлеге
Башкарма комитетының
20__ елның «__» ____
___ номерлы карары белән
расланган карары

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы
Зур Федоровка авыл жирлеге муниципаль берәмлеге
Башкарма комитетының персональ мэгълүматларны эшкәртү куркынычсызлығы
сәясәте**

1. Төп терминнар һәм билгеләмәләр

Элеге сәясәт максатлары өчен түбәндәге терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла:

Персональ мэгълүматлар операторы-Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты;

Шәхси мэгълүматлар субъекты-шәхси мэгълүматлар кергән физик зат;

Оператор хезмәткәре-оператор белән Хезмәт һәм башка гражданлык-хокук мөнәсәбәтләрендә торучы физик зат.

Шәхси мэгълүматлар-турыдан-туры яки турыдан-туры билгеләнгән яки билгеләнгән физик затка (шәхси мэгълүматлар субъектына) караган теләсә нинди мэгълүмат.

Биометрик шәхси мэгълүматлар-кешенең физиологик һәм биологик үзенчәлекләрен характеристый торган мэгълүматлар, алар нигезендә шәхесне билгеләргә мөмкин.

Персональ мэгълүматларны эшкәртү-автоматлаштыру чараларын кулланып яисә шәхси мэгълүматлар белән кулланмыйча башкарыла торган теләсә нинди гамәл (операция) яки гамәлләрнең (операцияләрнең) жыелма жыелмасы, шул исәптән, персональ мэгълүматларны жыю, язу, системалаштыру, туплау, саклау, аныклау (яңарту, үзгәртү), тартып алу, куллану, тапшыру (тарату, бирү, керү), заарсызлау, блоклау, бетерү, юк итү, персональ мэгълүматларны юк итү;

Шәхси мэгълүматларны тарату-билгесез затлар даирәсенә персональ мэгълүматларны ачуга юнәлдерелгән гамәлләр;

Персональ мэгълүматларны бирү-билгеле бер затка яки билгеле бер даирәгә персональ мэгълүматларны ачуга юнәлдерелгән гамәлләр;

Шәхси мәгълүматларны заарсызландыру – шәхси мәгълүматларны өстәмә мәгълүмат кулланмыйча гына шәхси мәгълүматларның конкрет субъектына каравын билгеләү мөмкин булмаган гамәлләр;

Персональ мәгълүматларны блоклау-шәхси мәгълүматларны эшкәрту өчен кирәк булган очраклардан тыш, Шәхси мәгълүматларны эшкәртүне вакытлыча туктату);

Шәхси мәгълүматларны юк итү-шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системасында һәм (яки) алар нәтижәсендә шәхси мәгълүматларның эчтәлеген торғызу мөмкин булмаган гамәлләр шәхси мәгълүматларның матди чыганаклары юк ителә;

Персональ мәгълүматларны автоматлаштырылган эшкәрту – исәпләү техникасы чаралары ярдәмендә персональ мәгълүматларны эшкәрту;

Шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системасы-мәгълүмат базаларында булган һәм аларны эшкәртүне тәэмин итә торган шәхси мәгълүматлар жыелмасы;

Персональ мәгълүматларның конфиденциальлеге-операторлар һәм башка затлар, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, шәхси мәгълүматларны өченче затларга ачмаска һәм шәхси мәгълүматларны шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгыннан башка таратмаска тиеш;

Мәгълүматка санкцияләнгән керү – керү рөхсәтен чикләү кагыйдәләрен бозмый торган мәгълүммәттән файдалану;

Санкцияләнмәгән керү (алга таба - НСД) – исәпләү техникасы чаралары яисә автоматлаштырылган системалар белән курсәтелә торган штат чараларын кулланудан файдалану мөмкинлеген чикләү кагыйдәләрен бозучы мәгълүммәттән файдалану мөмкинлеге (алга таба-НСД);

Шәхси мәгълүматларның куркынычсызлығы - санкцияләнмәгән, шул исәптән очраклы рәвештә шәхси мәгълүматка керү куркынычы тудыручу шартлар һәм факторлар жыелмасы, аның нәтиҗәсе-персональ мәгълүматларны юк итү, үзгәрту, блоклау, күчерү, бирү, тарату, шулай ук аларны эшкәрткәндә хокуксыз башка гамәлләр.

Шәхси мәгълүматларның сакланганлык дәрәжәсе-персональ мәгълүматлар системаларында аларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматлар иминлегенең билгеле бер куркынычларын нейтральләштерүне тәэмин итә торган таләпләрне характерлаучы комплекслы курсәткеч.

Һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәгълүматлар-шәхси мәгълүматлар, шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгы белән бирелгән чикләнмәгән затлар даирәсеннән файдалану мөмкинлеге.

2. Гомуми нигезләмәләр

2.1. Элеге сәясәт Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты хезмәткәрләренең һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетына шикаять яки гариза белән мөрәҗәгать иткән гражданнарның шәхси мәгълүматларын жыю, эшкәрту һәм яклау тәртибен билгели.

2.3. Элеге сәясәтнең максаты-Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетына мөрәҗәгать иткән гражданнарның, шулай ук Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты хезмәткәрләренең шәхси мәгълүматларын эшкәртүнең куркынычсыз тәртибен билгеләү, кеше һәм гражданның шәхси мәгълүматларын эшкәрткәндә хокукларын һәм ирекләрен, шул исәптән шәхси тормышның кагылгысызылыгын тәэмин итү., шәхси һәм гайлә серләрен, шулай ук Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районаны Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетының персональ мәгълүматларыннан файдалану мөмкинлеге булган вазыйфаи затларның шәхси мәгълүматларны эшкәртүне һәм яклауны җайга сала торган таләпләрне һәм нормаларны үтәмәгән өчен җаваплылык билгеләү.

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетында персональ мәгълүматларны эшкәрту әлеге сәясәттә һәм шәхси мәгълүматлар өлкәсендә Россия Федерациясе законнарында каралган принципларны һәм шартларны үтәп башкарыла.

Гражданнарның шәхси мәгълүматлары конфиденциаль мәгълүмат категориясенә керә.

3. Шәхси мәгълүматлар субъектларының шәхси мәгълүматларын эшкәртүнең гомуми принциплары һәм шартлары

3.1. Шәхси мәгълүматлар субъектларының персональ мәгълүматларын эшкәрту түбәндәгә принциплар нигезендә башкарыла:

3.1.1. Шәхси мәгълүматларны эшкәрту законлы һәм гадел рәвештә башкарылырга тиеш.

3.1.2. Шәхси мәгълүматларны эшкәрту конкрет, алдан билгеләнгән һәм законлы максатларга ирешү белән генә чикләнергә тиеш. Шәхси мәгълүматларны жыю максатларына туры килми торган эшкәрту рөхсәт ителми.

3.1.3. Шәхси мәгълүматларны үз эченә алган, аларны эшкәрту үзара туры килми торган максатларда гамәлгә ашырыла торган мәгълүматлар базаларын берләштерү рөхсәт ителми.

3.1.4. Эшкәрту тиеш генә шәхси мәгълүматлар, алар җавап бирә, аларны эшкәрту максатлары.

3.1.5. Эшкәртелә торган персональ мәгълүматларның әчтәлеге һәм күләме билгеләнгән эшкәрту максатларына туры килергә тиеш. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар аларны эшкәрту өчен куелган булырга максатлардан артып китәргә тиеш түгел.

3.1.6. Персональ мәгълүматларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматларның төгәллеге, аларның житәрлек булуы, ә кирәkle очракларда һәм шәхси мәгълүматларны эшкәрту максатларына карата актуальлеке тәэмин итelerгә тиеш.

3.1.7. Персональ мәгълүматларны саклау персональ мәгълүматлар субъектын билгеләргә мөмкинлек бирүче формада, әгәр персональ мәгълүматларны саклау срокы федераль закон белән билгеләнмәгән булса, шәхси мәгълүматлар субъекты аның ялавы булып тора. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, бу максатларга ирешкәндә, эшкәрту максатларына ирешкәндә, юкка чыгарылырга яки зарарсызландырылырга тиеш.

3.2. Кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен тәэмин итү максатларында, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты һәм аның вәкилләре гражданның шәхси мәгълүматларын эшкәрткәндә түбәндәге гомуми таләпләрне үтәргә тиеш:

3.2.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районаны Зур Федоровка авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләренең һәм аларның гайлә әгъзаларының персональ мәгълүматларын эшкәрту бары тик «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе законнарын һәм башка норматив хокукий актларны үтәүне тәэмин итү, хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштерү, хезмәт хакын исәпләү һәм бирү, салым һәм пенсия түләүләрен, башка керемнәрне, салым һәм пенсия актларын исәпкә алып башкарыла ала, хезмәткәрләргә эшкә урнашуда, укытуда, хезмәткәрләрнең шәхси иминлеген тәэмин итүдә, башкарыла торган эшнең санын һәм сыйфатын тикшерүдә тоту, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районаны Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты милкенең сакланышын тәэмин итү, хезмәткәрләрнең һәм аларның гайлә әгъзаларының керемнәре, Күчемсез һәм күчемсез мөлкәте турында декларацияләр жыю һәм эшкәртүдә булышлык күрсәтү.

3.2.2. Шәхси мәгълүматлар субъектының барлык шәхси мәгълүматларын аның үзеннән яки аның вәкаләтле вәкиленнән алырга кирәк. Әгәр шәхси мәгълүматлар субъектының шәхси мәгълүматларын өченче яктан гына алырга мөмкин булса, персональ мәгълүматлар субъекты бу хакта алдан хәбәр итelerгә һәм аннан язмача ризалык алырга тиеш.

3.2.3. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты эшкәртелә торган персональ мәгълүматларның күләмен һәм әчтәлеген билгеләгәндә Россия Федерациясе Конституциясенә, Хезмәт кодексына, персональ мәгълүматларны яклау, коррупциягә каршы тору һәм дәүләт граждан хезмәтенә каршы тору өлкәсендә Россия Федерациясе законнарына, персональ мәгълүматларны яклау өлкәсендә башка норматив актларга таянып эш итәргә тиеш.

3.2.4. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге башкарма комитеты, Федераль законнарда каралган очраклардан тыш, раса, милли, сәяси карашларга, дини һәм фәлсәфи карашларга, интим тормышка кагылышлы шәхси мәгълүматларны алырга һәм эшкәртергә хокуклы түгел. Россия Федерациясе Конституциясенең 24 статьясы нигезендә, хезмәт мөнәсәбәтләре мәсьәләләре белән турыдан-туры бәйле очракларда, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты хезмәткәрнең шәхси тормышы турындагы мәгълүматларны бары тик аның ризалыгы белән генә алырга һәм эшкәртергә хокуклы.

3.2.5. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетында, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, Шәхси Мәгълүматлар субъектларына карата юридик нәтижәләргә кiterә торган яки аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы шәхси мәгълүматларны автомат рәвештә эшкәрту нигезендә генә кабул итү тыела.

3.2.6. Шәхси мәгълүматлар субъектына карата юридик нәтижәләргә кiterә торган яисә аның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы бүтән рәвештә кагылучы карап бары тик шәхси мәгълүматлар субъектының язмача ризалыгы булганда гына яисә федераль законнарда каралган очракларда гына, аның шәхси мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәрту нигезендә кабул итelerгә мөмкин.

3.2.7. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге башкарма комитеты персональ мәгълүматлар субъектына бары тик аның шәхси мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәрту һәм мондый карапның мөмкин булган юридик нәтижәләрен генә карап кабул итү тәртибен анлатырга, мондый карапга каршы белдерү мөмкинлеге бирергә, шулай ук үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау тәртибен анлатырга бурычлы.

3.2.8. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге башкарма комитеты шәхси мәгълүматлар субъектының каршылыгын язма мөрәҗәгать теркәгәннән соң утыз көн эчендә карапга һәм мондый каршылыкны карау нәтижәләре турында хәбәр итәргә тиеш.

3.2.9. Субъектның шәхси мәгълүматларын хокуксыз кулланудан яки югалтудан саклау Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты үз акчалары хисабына, федераль законнарда һәм башка норматив документларда билгеләнгән тәртиптә тәэммин итelerгә тиеш.

3.2.10. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләре хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын эшкәртү тәртибен билгеләүче документлар, шулай ук аларның хокуклары һәм бу өлкәдәге бурычлары белән шәхси имзалары белән танышырга тиеш.

4. Шәхси мәгълүматлар субъектының персональ мәгълүматларын алу

4.1. Шәхси мәгълүматларны алу күбесенчә, Россия Федерациясе законнарында каралган очраклардан тыш, аның язма ризалыгы нигезендә, субъектның үзенә персональ мәгълүматларны бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Федераль законнарда каралган очракларда, шәхси мәгълүматларны эшкәртү шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгы белән генә язма рәвештә башкарыла. Кәгазь формада үз кулың белән имзаланган Килешүгә тигез мәгънәдә федераль закон нигезендә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә ризалык таныла. Шәхси мәгълүматлар субъектының шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә язма рәвештә ризалыгы үз эченә, аерым алганды, үз эченә алышырга тиеш:

1) персональ мәгълүматлар субъектының фамилиясе, исеме, атасының исеме, адресы, шәхесен таныклаучы төп документ номеры, курсәтелгән документ бирү датасы һәм аны биргән орган турында белешмәләр;

2) персональ мәгълүмат субъекты вәкиленең фамилиясен, исемен, әтисенең исемен, адресын, аның шәхесен таныклаучы төп документ номерын, курсәтелгән документны бирү датасы һәм аны биргән орган турында белешмәләрне, әлеге вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы ышанычнамә яки башка документ реквизитларын (шәхси мәгълүмат субъекты вәкиленнән ризалык алганды);

3) Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетының тулы исеме һәм адресы;

4) шәхси мәгълүматларны эшкәртү максаты;

5) персональ мәгълүматлар субъекты ризалыгы бирелә торган персональ мәгълүматлар исемлеге;

6) Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты күшүү буенча шәхси мәгълүматларны эшкәртүне башкаручи

затның исеме яки фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм адресы, әгәр эшкәрту мондый затка йөкләнгән булса;

7) Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан кулланыла торган персональ мәгълүматларны эшкәрту ысууларының Гомуми тасвирламасы рөхсәт бирелә торган персональ мәгълүматлар булган гамәлләр исемлеге;

8) әгәр федераль законнарда башкача билгеләнмәгән булса, персональ мәгълүмат субъекты ризалыгы, шулай ук аны кире алу ысулы гамәлдә булган вакыт;

9) шәхси мәгълүмат субъекты имzasы.

4.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районаны Зур Федоровка авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының персональ мәгълүматларны эшкәрту субъектның шәхси мәгълүматлар субъектының язмача ризалыгын алуны таләп итми:

1) персональ мәгълүматларны эшкәрту федераль законнарда каралган максатларга ирешү өчен, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетына Россия Федерациясе законнары белән йөкләнгән функцияләрне, вәкаләтләрне һәм бурычларны үтәү өчен кирәк;

2) персональ мәгълүматларны эшкәрту Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетының «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда каралган дәүләт хезмәтләре күрсәтү вәкаләтләрен үтәү өчен кирәк, шул исәптән персональ мәгълүматларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яки) региональ порталларында теркәүне дә кертеп;

3) персональ мәгълүматларны эшкәрту, яклары-отышлы сатып алучы яки поручитель, аның буенча шәхси мәгълүмат субъекты булган килешүне үтәү, шулай ук шәхси мәгълүматлар субъекты яки персональ мәгълүмат субъекты инициативасы буенча шартнамә төзү өчен кирәк, аның буенча шәхси мәгълүматлар субъекты отышлы сатып алучы яки поручитель булачак;

4) персональ мәгълүматларны эшкәрту Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районаны Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты яки өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыру өчен кирәк, бу очракта шәхси мәгълүматлар субъекты хокуклары һәм ирекләре бозылмаган очракта;

5) персональ мәгълүматларны эшкәрту статистик яки башка тикшеренү максатларында, шәхси мәгълүматларны мәжбүри рәвештә заарарсызландыру шарты белән башкарыла;

6) персональ мәгълұматларны әшкәртү башкарыла, чикләнмәгән затлар даирәсеннән файдалана ала, аларға шәхси мәгълұматлар субъектының үзе яки аның үтенече буенча (һәркем өчен мөмкин болған персональ мәгълұматлар) керә ала;

7) федераль закон нигезендә басылып чыгарға яки мәжбүри ачылырга тиешле персональ мәгълұматларны әшкәртү гамәлгә ашырыла.

4.3. Шәхси мәгълұматларның маңсус категорияләрен, биометрик персональ мәгълұматларны әшкәртү, персональ мәгълұматларны шәхси мәгълұматлар субъектының язма ризалыгыннан башка тапшыру Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан бары тик федераль законнарда каралған очракларда гына гамәлгә ашырыла.

5. Шәхси мәгълұматларны саклау һәм әшкәртү

5.1. Шәхси мәгълұматлар Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан шәхси мәгълұматларны саклау турындагы гамәлдәге закон таләпләрен үтәп саклана һәм әшкәртелә.

5.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетында персональ мәгълұматларны әшкәртү катнаш ысул белән башкарыла: автоматлаштырылмаган һәм автоматлаштырылган.

5.3. Шәхси мәгълұматлар субъектларының шәхси мәгълұматлары Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетында көгазьдә һәм электрон рәвештә саклана һәм әшкәртелә.

5.4. Шәхси мәгълұматларны үз эченә алган көгазь документларны саклау һәм әшкәртү Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2008 елның 15 сентябрендәге 687 номерлы карапы белән расланган шәхси мәгълұматларны автоматлаштыру chartedарыннан файдаланмыйча әшкәртү үзенчәлекләре турындагы Нигезләмә таләпләре, аерым категория документларны саклауның маңсус тәртибен регламентлаучы башка норматив документлар нигезендә башкарыла.

5.5. Шәхси мәгълұматларны электрон рәвештә саклау һәм әшкәртү Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 1 ноябрендәге 1119 номерлы карапы белән расланган персональ мәгълұматларны саклау таләпләре нигезендә башкарыла.

5.6. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетында шәхси мәгълүматларны электрон рәвештә дә, кәгазьдә дә саклау, аларны эшкәртү максатларына караганда, озаграк тормышка ашырыла. Шәхси мәгълүматлар тиеш уничтожить ирешкәннән соң, эшкәртү максатлары яки очракта кирәк булган очракта, аларны ирешүдә.

5.7. Шәхси мәгълүматлар субъектларының шәхси мәгълүматларын үз эченә алган документларны саклау норматив актларда билгеләнгән саклау вакыты дәвамында гамәлгә ашырыла. Саклау вакыты чыккач, документлар юкка чыгарылырга тиеш, ул өченче затларның юкка чыгарыла торган документларга санкцияләнмәгән керүен юкка чыгара.

6. Шәхси мәгълүматларны яклау

6.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты персональ мәгълүматларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматларны хокуксыз яки аларга очраклы рәвештә керүдән, аларны юк итү, юк итү, блоклау, күчерү, бирү, тарату, шулай ук «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль законның 19 статьясында каралган башка хокуксыз гамәлләрдән саклау өчен кирәkle хокукий, оештыру һәм техник чаралар күрергә тиеш.

6.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районаны Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетында шәхси мәгълүматлар субъектларының куркынычсызлығын тәэмин итү түбәндәге чараларга ирешелә:

- 1) персональ мәгълүматлар мәгълүмат системаларында аларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматлар куркынычсызлығы куркынычларын билгеләү;
- 2) Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән персональ мәгълүматлар иминлеген тәэмин итү буенча оештыру һәм техник чараларны куллану;
- 3) билгеләнгән тәртиптә узган мәгълүмат саклау чараларының туры килүен бәяләү процедурасын куллану;
- 4) шәхси мәгълүматларның куркынычсызлығын тәэмин итү буенча күрелә торган чараларның нәтижәлелеген бәяләү;
- 5) шәхси мәгълүматны машина йөртүчеләрне исәпкә алу;
- 6) шәхси мәгълүматларга санкциясез керү фактларын ачыклау һәм чаралар күрү;
- 7) Шәхси мәгълүматларны яңадан торгызу, модификацияләнгән яки юк ителгән нәтижәсендә, аларга рөхсәтсез керү;
- 8) персональ мәгълүматларның мәгълүмат системаларында эшкәртелә торган персональ мәгълүматларга керү кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук персональ мәгълүматлар

системаларында шәхси мәгълүматлар белән эшләнгән барлык гамәлләрне теркәү һәм исәпкә алуны тәэмин итү;

9) персональ мәгълүматларның куркынычсызлыгын һәм шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системаларының якланганлык дәрәжәсен тәэмин итү буенча күрелә торган чараларны тикшереп тору.

7. Шәхси мәгълүматлар субъектларының шәхси мәгълүматларын өченче затларга тапшыру

7.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан шәхси мәгълүматларны өченче затларга тапшыру бары тик «персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законның 6 статьясында каралган очраклардан тыш, Шәхси Мәгълүматлар субъектының язма ризалыгы белән генә гамәлгә ашырыла»:

1) персональ мәгълүматларны тапшыру Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яки Федераль законда каралган максатларга ирешү өчен, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетына Россия Федерациясе законнары белән йөкләнгән функцияләрне, вәкаләтләрне һәм бурычларны үтәү өчен кирәк;

2) персональ мәгълүматларны тапшыру Россия Федерациясе законнары нигезендә мәжбүри үтәлергә тиешле суд актын, башка орган актын яки вазыйфаи затны үтәү өчен кирәк;

3) персональ мәгълүматларны тапшыру «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда каралган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүдә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты вәкаләтләрен үтәү өчен кирәк;

4) персональ мәгълүматларны тапшыру, аның якы-отышлы сатып алучы яки поручитель, аның буенча персональ мәгълүмат субъекты булган килешүне үтәү, шулай ук шәхси мәгълүматлар субъекты инициативасы буенча килешү яки Персональ мәгълүматлар субъекты буенча отышлы сатып алучы яки поручитель булган килешү төзү өчен кирәк;

5) персональ мәгълүматларны тапшыру, әгәр Аның ризалыгын алу мөмкин булмаса, персональ мәгълүматлар субъектының тормышын һәм сәламәтлеген яки башка тереклек өчен мөһим булган мәнфәгатьләрен яклау өчен кирәк;

6) персональ мәгълүматларны тапшыру Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитетының яки өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыру өчен, йә ижтимагый әһәмияткә ия максатларга

ирешү өчен кирәк, шул ук вакытта шәхси мәгълүматлар субъекты хокуклары һәм ирекләре бозылмаган очракта;

7) һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәгълүматларны тапшыру;

8) федераль закон нигезендә басылып чыгарга яисә мәжбүри ачылырга тиешле персональ мәгълүматларны тапшыру;

9) федераль законнарда турыдан-туры каралган башка очракларда.

8. Шәхси мәгълүматлар субъектларының һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәгълүмат чыганаклары

8.1. Шәхси мәгълүматлар субъектының персональ мәгълүматларын шәхси мәгълүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганакларына керту бары тик аның язма ризалыгы булганда гына мөмкин.

8.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан мәгълүмати тәэмин итү максатларында, билгесез затлар даирәсе белән танышу өчен (шул исәптән Интернет чөлтәрендәге сайtlар, телефон белешмәләре, мәгълүмат стендлары h.b.) персональ мәгълүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганаклары булдырыла ала. Шәхси мәгълүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганакларына бары тик шәхси мәгълүматлар субъектының язма ризалыгы белән күрсәтелгән шәхси мәгълүматлар гына кертелә ала.

8.3. Шәхси мәгълүматлар персональ мәгълүматлар субъекты таләбе буенча, шәхси мәгълүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганакларыннан төшереп калдырылырга мөмкин.

9. Персональ мәгълүматларны эшкәртүне һәм яклауны җайга салучы нормаларны бозган өчен җаваплылык

9.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Зур Федоровка авыл жирлеге Башкарма комитеты хезмәткәрләре, персональ мәгълүматларны эшкәртү кагыйдәләрен бозуда, шәхси мәгълүматларны юкка чыгаруда, юкка чыгаруда яки шәхси мәгълүматларны субъектларның башка хокукларын бозуда гаеплеләр, федераль законнар нигезендә дисциплинар, административ, гражданлык-хокукый яки җинаять җаваплылыгына тартылалар.